

SVERIGES FISKEVATTENÄGAREFÖRBUND

REMISSYTTRANDE

2014-09-01

Ert datum 2014-07-01

Ert dnr 2528-14

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930
404 39 Göteborg

Anpassning av föreskrifter om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske med hänsyn till ändringar i fiskelagen

Sveriges Fiskevattenägareförbund lämnar följande synpunkter på förslaget om föreskriftsändringar till följd av ändringar i fiskelagen.

Sammanfattning

Sveriges Fiskevattenägareförbund anser att det nya systemet för licenser inte i sak innebär någon förenkling för näringsmässigt fiske med stöd av enskild fiskerätt i havet. Byråkratin och kostnaderna kvarstår. Däremot välkomnar vi att denna kategori genom det nya systemet nu jämföras med övrigt yrkesmässigt fiske vad gäller rättigheter inte minst möjligheten att erhålla sälskadeersättning.

Sveriges Fiskevattenägareförbund befarar att nyetablering av småskaligt fiske i näringsverksamhet på kust- och skärgårdsfastigheter med stöd av enskild fiskerätt avsevärt kommer att försvåras genom att licensprövningen enligt föreskriftsförslagen även för denna fiskekategori ska beakta tillgången på fisk. Det föreligger stor risk att inblicken i den lokala beståndssituationen saknas hos myndigheten och bedömningen därför blir godtycklig och grundas på mer övergripande beståndsdata sammankopplad med det storskaliga yrkesfisket.

Sveriges Fiskevattenägareförbund tycker det är högst beklagligt att fiskerilagstiftningen inte gör en tydlig distinktion mellan det fritidsfiske som kan utövas av ”var och en” och det husbehovsfiske som bedrivs med stöd av enskild fiskerätt och där fiskerätten är en del av fastighetens produktionsmedel.

Sveriges Fiskevattenägareförbund avstyrker förslaget att undantag från fiskevårdsbestämmelserna i FIFS 2004:36 endast kan beviljas licensierat yrkesfiske och hävdar att fiske med stöd av enskild fiskerätt ska ha samma möjlighet till tillståndsprövning. Vi delar inte Havs- och vattenmyndighetens uppfattning att tillståndsbestämmelserna i FIFS 2004:36 ovillkorligen ska omfattas av EU-bestämmelserna (Artikel 7 i rådets förordning 1224/2009) om att fisketillstånd inte får utfärdas för ett fiskefartyg som saknar fiskelicens. Dessa tillstånd avser ofta undantag från fiskevårdsbestämmelser och är alltså av karaktären dispenser vilka kan vara nödvändiga för att ett fiske med stöd av enskild fiskerätt i havet överhuvudtaget ska vara möjligt att bedriva. Det är inte bara nuvarande fiskevårds-

bestämmelser som kan utgöra ett hinder för ett nyttjande utan även framtida fiskevårdsregler kan komma att utestänga fastigheter med enskild fiskerätt från ett husbehovsfiske om förslaget genomförs.

Sveriges Fiskevattenägareförbund avstyrker förslaget om ändring av FIFS 2004:36 5 kap. § 8. Förslaget innebär en inskränkning i redskapsmängderna för fiske med stöd av enskild rätt. Ändringar berör inte tillståndspflicht och har ingen bäring mot EU-bestämmelserna i Artikel 7 i rådets förordning 1224/2009. Förslaget innebär en inskränkning i den enskilda fiskerätten vilken inte har med tillstånd att göra och torde strida mot fiskelagens 9 a §. Vi föreslår att nuvarande lydelse ”*den som bedriver yrkesmässigt fiske eller fiskar med stöd av enskild rätt*” kvarstår.

Sveriges Fiskevattenägareförbund avstyrker förslaget om ändring av FIFS 2004:37 2 kap. § 18 och 19. Konsekvens av förslaget blir att fiske med stöd av enskild rätt, även det som bedrivs näringsmässigt och helt enligt lagstiftningen, utestängs från möjligheten att medges tillstånd för undantag från bestämmelserna. En sådan diskriminering är helt orimlig inte minst då bestämmelserna för inlandsfisket inte omfattas av EUs regelverk och helt saknar koppling till Artikel 7 i rådets förordning 1224/2009. Vi föreslår att lydelsen ändras till: *Länsstyrelsen får efter ansökan medge den som bedriver fiske med stöd av personlig fiskelicens eller fiske med stöd av enskild fiskerätt tillstånd att...*

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:X) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet

Allmänt

Sveriges Fiskevattenägareförbund motsatte sig redan från början att fiske med stöd av enskild fiskerätt fasades in och kom att omfattas av EUs kontrollförordning och det avsaluförbud som ingår i förordningen. Enskilt fiske sker under helt andra förutsättningar jämfört med havsfiske och därför borde den enskilda fiskerätten i sig utgöra tillräcklig grund för näringsmässigt fiske och rätten att få sälja fisk. Förbundet står fast vid denna ståndpunkt och att fiske med stöd av enskild rätt därmed ska jämföras med annan skattepliktig näringsverksamhet.

Infasningen innebar ett intrång i äganderätten och gick dessutom stick i stäv med statens ambitioner att främja det småskaliga fisket och målsättningen om en levande kust och skärgård. Konsekvensen har blivit att skärgårdsbönder med både jord, skog och fiskevatten som produktionsmedel, som tidigare kunnat fiska yrkesmässigt och sälja sin fisk i liten skala utan att ingå i den stora kostsamma byråkratin inte nu längre kan göra detta. Ett av fastighetens produktionsmedel har tagits bort och ägandets rätt och ansvar har urholkats.

Fokus och ansträngningar från regeringens och myndigheternas sida bör istället riktas mot att skapa förutsättningar för en lokalt förankrad förvaltning av kustens- och skärgårdens fiskevatten samt att minska byråkratin, för det småskaliga yrkesfisket och övrig småskalig fiskerinäring på landsbygden.

2 kap. 3-5 § Ansökan om fiskelicens

Förbundet anser det viktigt att tolkningen av begreppet näringsverksamhet ger möjlighet till att kombinera fisket med annat landsbygdsanknuten näringsverksamhet. Mångsyssleri är helt nödvändigt för att kunna försörja sig på många kust- och skärgårdsfastigheter där den enskilda fiskerätten är ett av de viktigaste produktionsmedlen. Det nya prövningsförfarandet, vars intentioner är en förenkling, får inte utgöra ett hinder för rekrytering och nyetablering av småskaligt yrkesfiske med stöd av enskild fiskerätt.

Förbundet saknar dessutom en precisering av vad den plan över den tänkta verksamheten ska innehålla vid ansökan om fiskelicens vid nyetablering och i de fall yrkesmässigt fiske inte har bedrivits under de senaste 3 åren.

2 kap. 7-8 § Utförelse av fiskekapacitet

Föreskriften är otydlig om segmentstillhörighet för småbåtar, båtar av en längd under 5 m. Det sannolikt aktuella segmentet, *fartyg under 12 m som enbart fiskar med passiva redskap*, är allt för grovt. Havs- och vattenmyndigheten deklarerar i remissunderlaget att det finns skäl att se över segmentsindelning och utförelsekrav vid ett senare tillfälle. Det är angeläget att denna översyn görs omgående och att särskild hänsyn ägnas dessa mindre båtar med tydlig ledstjärna att främja det småskaliga kust- och skärgårdsfisket.

2 kap. 12 § Förnyad licens

Särskilt fartygstillstånd för yrkesfiske med stöd av enskild fiskerätt har hittills inte prövats i förhållande till beståndssituationen. Detta får betraktas som högst rimligt då fisket bedrivs på eget fiskevatten och den som fiskar där har rådighet över sin resurs och, om det ska finnas något kvar att fiska under kommande år, måste uttaget och förvaltningen ske långsiktigt. Genom det nya licensieringssystemet ska emellertid tillgången på fisk beaktas när en ny fiskelicens provas.

Förbundet hyser en stor oro att nyetablering av småskaligt fiske i näringsverksamhet på kust- och skärgårdsfastigheter med stöd av enskild fiskerätt avsevärt kommer att försvåras genom att licensprövningen genom föreskriftsförslagen även för denna fiskekategori skall beakta tillgången på fisk. Inte minst då fisktillgången ofta används som skäl att avslå en licensansökan. Det föreligger stor risk att inblicken i den lokala beståndssituationen saknas hos prövningsmyndigheten och bedömningen därför blir godtyckligt och grundas på mer övergripande beståndsdata sammankopplad med det storskaliga yrkesfisket.

Förbundet avstyrker att småskaligt fiske med stöd av enskild fiskerätt ska omfattas av en prövning av fisktillgången. Denna bedömning görs bäst av fiskerättsinnehavaren själv och torde vara en självklar förutsättning för att investera i och påbörja ett näringsmässigt fiske.

3 kap. 3-5 § Fisketillstånd och personligt fisketillstånd och 34-35 § Tillstånd enligt FIFS 2004:36

I föreskriften införs en bestämmelse om att tillstånd inte får beviljas för fritidsfiske. Konsekvensen av detta blir att alla tillstånd, inte bara de som berör årliga kvotförordningar

utan även de som avser undantag från fiskevårdsbestämmelser, endast kan beviljas näringsmässigt fiske med fiskelicens eller personlig fiskelicens.

Förbundet tycker det är högst beklagligt att fiskerilagstiftningen inte gör en tydlig distinktion mellan det fritidsfiske som kan utövas av ”vara och en” och det husbehovsfiske som bedrivs med stöd av enskild fiskerätt och där fiskerätten är en del av fastighetens produktionsmedel.

Förbundet delar inte heller Havs- och vattenmyndighetens uppfattning att tillståndsbestämmelserna i FIFS 2004:36 ovillkorligen ska omfattas av EU-bestämmelserna (Artikel 7 i rådets förordning 1224/2009) om att fisketillstånd inte får utfärdas för ett fiskefartyg som saknar fiskelicens.

Tillstånden i FIFS 2004:36 avser ofta undantag från fiskevårdsbestämmelser och är alltså av karaktären dispenser vilka kan vara nödvändiga för att ett fiske med stöd av enskild fiskerätt i havet överhuvudtaget ska vara möjligt att bedriva. Det är viktigt att påpeka att det inte bara är nuvarande fiskevårdsbestämmelser som kan utgöra ett hinder för ett nyttjande utan även framtida fiskevårdsregler kan komma att utestänga fastigheter med enskild fiskerätt från ett husbehovsfiske om förslaget genomförs.

Förbundet avstyrker mot denna bakgrund att undantag från fiskevårdsbestämmelserna i FIFS 2004:36, i förekommande fall, endast kan beviljas licensierat yrkesfiske. Fiske med stöd av enskild fiskerätt måste ha samma möjlighet till tillståndsprövning.

Ändringar i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:37) om fiske i sötvattensområdena

2 kap. § 18- 19 Särskilda bestämmelser för Väneren - fredningsområden

I föreskriftsförslaget föreslås en ändring av följande lydelse i 2 kap. § 18 och 19: *Länsstyrelsen får efter ansökan medge den som bedriver **yrkesmässigt fiske** tillstånd att... till ny lydelse Länsstyrelsen får efter ansökan medge den som bedriver **fiske med stöd av personlig fiskelicens** tillstånd att...*

Yrkesmässigt fiske ersätts alltså med fiske med stöd av personlig fiskelicens och i remissunderlaget framställs detta som enbart språkliga justeringar med hänsyn till ändringar i fiskelagen. Konsekvenserna blir emellertid att fiske med stöd av enskild rätt, även det som bedrivs näringsmässigt och helt enligt lagstiftningen, utestängs från möjligheten att medges tillstånd för undantag från bestämmelserna.

En sådan diskriminering är helt orimlig inte minst då bestämmelserna för inlandsfisket inte omfattas av EUs regelverk och helt saknar koppling till Artikel 7 i rådets förordning 1224/2009.

Förbundet avstyrker förslaget och föreslår att lydelsen ändras till: *Länsstyrelsen får efter ansökan medge den som bedriver fiske med stöd av **personlig fiskelicens eller fiske med stöd av enskild fiskerätt** tillstånd att...*

Ändringar i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön

5 kap. 8 § - Fiskemetoder

I föreskriftsförslaget föreslås en ändring av följande lydelse i 5 kap. § 8: *Den som bedriver yrkesmässigt fiske eller fiskar med stöd av enskild rätt får dock samtidigt fiska med högst 400 ryssjor (800 strutar)...* till ny lydelse *Den som bedriver fiske med stöd av fiskelicens får dock samtidigt fiska med högst 400 ryssjor (800 strutar)...*

Förbundet noterar att förslaget innebär en inskränkning i redskapsmängderna för fiske med stöd av enskild rätt. Detta trots att ändringarna inte handlar om tillståndsplikt och har bäring på EU-bestämmelserna i Artikel 7 i rådets förordning 1224/2009. Förslaget innebär en inskränkning i den enskilda fiskerätten vilken inte har med tillstånd att göra och torde strida mot fiskelagens 9 a §.

Förbundet avstyrker förslaget och föreslår att nuvarande lydelsen ”*den som bedriver yrkesmässigt fiske eller fiskar med stöd av enskild rätt får*” kvarstår.

Ändringar i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets områden

7 kap 1 § Kustfiskejournal

Skrivningen under punkt 3 har syftningsfel: *den som bedriver fiske med stöd av enskild fiskerätt i näringsverksamhet i havet i syfte att sälja fångsten utan användning av fiskefartyg.* Bör omformuleras till: *den som bedriver fiske med stöd av enskild fiskerätt i näringsverksamhet i havet utan användning av fiskefartyg och i syfte att sälja fångsten.*

Konsekvensutredningen

Förbundet konstaterar att konsekvensanalys saknas för de förändrade förutsättningarna till att erhålla fiskelicens vid nyetablering av yrkesfiske med stöd av enskild rätt. Dessutom saknas bland annat konsekvensanalys av de inskränkningar i fisket med stöd av enskild rätt som är hänförliga till att tillståndsbestämmelserna i FIFS 2004:36 kopplas till fiskelicens samt de inskränkningar i fiskerätten, även för det fiske som bedrivs näringsmässigt, som blir följden av föreslagna förändringar av FIFS 2004:37 2 kap § 18 och 19.

Med vänlig hälsning

SVERIGES FISKEVATTENÄGAREFÖRBUND

Thomas Lennartsson
Förbundsdirektör
Sveriges fiskevattenägareförbund
Lilla Böslid, 305 96 Eldsberga
Tel. 0702-70 83 24 Epost. thomas.lennartsson@vattenagarna.se www.vattenagarna.se